

bi tukaj res jako lepo. Vendar tudi tako mi lična vas med vsemi drugimi vipavskimi seli ugaja skoro najbolj. Vrhpolje šteje kakih tisoč prebivalcev, ima dve cerkvi in svojega duhovnega pastirja. Nova kuracijska cerkev sv. Primoža in Felicijana stoji šele kakih dvajset let in je vsekozi domače delo; pokojni dekan Grabrijan je menda osnoval načrt. Zares lično in veličastno stoji na odprtem prostoru, a stara cerkev je sredi hiš ob cesti. Notranjščino nove cerkve je zlasti sedanji duhovni pastir ozaljšal z marsikaterim delom.

Vrhpoljci so večinoma kmetovalci in vrli ljudje. Vrhpoljska občina je bila do najnovejšega časa združena s trško. Po mnogoletnem prizadevanju so postal pred kratkim vendar-le samostojni: Bog daj, da bi jim ta samostojnost rodila obilno sadú.

In sedaj še k našemu znancu, duhovnemu pastirju in umetniku! Ako stopimo v njegovo malo delalnico in zagledamo razne dovršene in nedovršene slike, slikarsko stojalo in tam v kotu „možica“ s pregibljivimi udi, vidimo takoj, da je mož slikar. Zares je naredil slike za razne cerkve, bližnje in daljne, in kolikor sodim, ne preslabe, četudi se ne poteza prav nič za čast, da bi bil prvi slovenski slikar. A v čast mu je dovolj to, da je toliko dosegel samouk poleg raznih duhovskih opravil. Mož je tudi že podpiral naš list s svojim delom, in le želimo, da bi ga še nadalje, in v ta namen mu daj Bog obilno zdravja. Torej tudi tukaj „zastopnik in pospeševalec kulture“ v duhovski suknji! Da je naš znanec ob enem vnet in spreten fotograf, kažejo nam slike poleg tega-le spisa.

Naša družba je prebila pod gostoljubno streho kuratovo jeden dan, in rečem lahko, da so bile te urice zame jako vesele in zanimive.

Marsikateri načrt se je osnoval v medsebojnih pogovorih, ki je sedaj deloma dovršen, deloma pa še ne.

Namen naše družbe, ki je sedaj štela štiri osebe, bil je ta, da idemo iz vipavske doline čez Kovk po najbližji in najzanimivejši poti v Idrijo. Od Vrhpolja vodi lepa in široka cesta čez Col in Črni vrh v Idrijo. Toda — da bi v vročini požirali cestni prah in korakali kakor vojaki od vasi do vasi, ne: čez gore in po gozdih — to je prava pot v vročem velikem srpanu! Zato čez Log v Šturije, iz Šturij mimo Fužin čez Kovk na Otlico, z Otlice v Zadlog, od todi čez Belo in skozi Strug v Idrijo. In zatrjujem ti, mladi čitatelj: to ti je pot, zanimiva in romantična, da jo boš pomnil, ako si hodil jedenkrat po njej. Tudi meni je ta del izprehoda v najprijetnejšem spominu.

Z Vrhpolja smo jo udarili popoldne, ko je pojemala vročina, proti Logu. Kdo ni še slišal o cerkvi Matere Božje v Logu? Vipavskim domačinom in sosedom ni nobena cerkev (razven domače srenjske) tako znana, kakor cerkev v Logu. Pa je tudi po pravici ponos domačinom, kakor tudi celi Kranjski. Celi Kranjski, pravim, saj je vsa Kranjska in pač tudi sosedna Goriska dajala darov, da se je popravila in dozidala ta velikanska hiša božja. Kakor veličasten pomnik verskega duha tukajšnjih prebivalcev, kakor pravo središče cele vipavske doline se dviga visoki stolp sredi drevja v višavo. Pa ker upam, da bo naš list pripovedoval prej ali slej kaj več o tej cerkvi, rečem sedaj samo, da sem tudi ob tej priliki — četudi ob kratkem — z nepopisnim veseljem ogledoval to cerkev, topč se hkrati v blaženih spominih srečne prve mladosti in preveselega potovanja k Materi Božji v Log. (Dalje.)

Razne stvari.

Naše slike.

Ozrimo se še v zadnjo številko, kjer nahajamo sliko mladega slikarja Ant. Koželja *Pri obedu* (str. 425). Boren je ta obed; na mizo ne prihaja delavcu jed za jedjo, a tekne mu prav dobro, ker mu ga sladi zadovoljnost. Mlademu slikarju — akademiku pač smemo ob tej sliki izreči priznanje. — *Kopališče na Gradežu* (blizu Ogleja) je dobro znano. Ker je sedaj kopališka dôba, naj se je spominja naša podoba. — *Herminija — pastirica*. Ta slika se naslanja na veliki spev Torkvata Tassa „Gerusalemme liberata“. Herminija, hči premagane antijohijskega kralja Kasana, ljubi krščanskega junaka Tankreda in po raznih slučajih postane

pastirica ob Jordanu, in vrezuje ime svojega vzora v drevesno skorjo. Ta prizor nam kaže naša ljubezniva slika.

Zvezdoslovni koledar za mesec vel. srpan.

V tem in prihodnjem mesecu so malone vsi planeti za nas nevidni. Samo Mart se polagoma prikazuje ob poznem večeru na vshodu. — V severni Evropi in severni Aziji se bo videl dné 9. t. m. zjutraj p o p o l n i s o l n č n i m r a k. Na severnem norveškem obrežju in v Sibiriji ga bodo opazovale evropske znanstvene ekspedicije. — Od dné 10. do 13. se vidi v ozvezdju P e r z e j a mnogo utrinkov (solze sv. Lovrenca).